

بازی‌های بومی و محلی فرصتی برای یادگیری و شاد بودن

بازی (دوز، تاپ)

اشاره

اصولاً کودکان و نوجوانان با بازی کردن، علاوه بر لذت بردن، مهارت‌های مختلف زندگی از جمله مهارت‌های تفکر، دست‌ورزی، تعادل اندام‌های بدن و تحمل را به بهترین شکل و در گروه‌های بازی تمرین می‌کنند و یاد می‌گیرند. از جمله بازی‌های متنوع که فرصت‌های چند بعدی و جذابی را در اختیار بچه‌ها قرار می‌دهد، بازی‌های بومی و محلی هستند.

در این مقاله، یکی از بازی‌های بومی و محلی رایج بین کودکان و نوجوانان معرفی می‌شود که اجرای آن در مدرسه نیز به آسانی و به اشکال مختلف و خلاقانه امکان‌پذیر است.

کلیدواژه‌ها: ورزش، بازی بومی و محلی، آموزش در بازی، یادگیری در بازی

بازی جذاب و خلاقانه

«سوروش، تاپ»:

این بازی جذاب که برای سنین مختلف به‌ویژه کودکان مناسب است، و به‌صورت گروهی (دو گروه) قابل اجراست. مراحل اجرا به‌صورت زیر است:

۱. گروه‌ها به نوبت کارشان را اجرا می‌کنند. گروه اجراکننده که یک نفر یا بیشتر است، در یک محیط مشخص شده مانند کلاس یا حیاط و در مدت زمان مشخص، یک شیء یا رنگ یا شکل را در محیط در نظر می‌گیرد. بعد از زمان تعیین شده، گروه مقابل باید آن چیز یا رنگ و ... را پیدا کند؛ به این ترتیب که فقط سه سؤال از گروه اجراکننده می‌پرسد و آن‌ها هم فقط با «بله» یا «خیر» جواب می‌دهند.

همچنین می‌توانند براساس سؤال‌هایشان، سه انتخاب داشته باشند و سه چیز را انتخاب کنند که ممکن است همان شیء موردنظر باشد. چگونگی طرح سؤال در یافتن سریع و دقیق شیء موردنظر بسیار مؤثر است و گروه‌ها طی بازی به اهمیت این امر پی خواهند برد.

نکته: ۱

ابتدا سه سؤال مطرح می‌شود و بعد، سه مورد انتخاب می‌گردد اما این امکان وجود دارد که کسی اول انتخاب کند ولی دیگر نمی‌تواند سؤال کند.

نکته: ۲

سؤال‌ها به ترتیب از اول، ۱، ۲، ۳ امتیاز دارند و انتخاب درست هم به ترتیب ۱، ۲، ۳ امتیاز دارد؛ به این صورت که اگر در اولین انتخاب شیء را پیدا کنند، سه امتیاز، اگر در دومین انتخاب پیدا کنند، دو امتیاز و اگر در سومین انتخاب پیدا کنند، یک امتیاز به دست می‌آورند و اگر اشتباه باشد، هیچ امتیازی کسب نمی‌شود.

مثال: اعضای گروه اول در داخل حیاط مدرسه می‌گردند و تانکر آب را که پلاستیکی است، انتخاب می‌کنند. البته این انتخاب در گروه به‌صورت مخفی است و گروه مقابل نباید از آن آگاه شوند. در این مدت گروه مقابل، گروه اول را زیر نظر می‌گیرند و سپس چند دقیقه بعد، ابتدا از آن‌ها می‌پرسند: ۱. آیا آن جسم فلزی است؟ و گروه اول پاسخ منفی می‌دهند. اعضای گروه مقابل باز هم با هم مشورت می‌کنند و دوباره اطرافشان را به دقت نگاه می‌کنند و می‌بینند که بیشتر کف و دیوار حیاط از سنگ است.

پس، سؤال بعدی را مطرح می‌کنند: ۲. شیء موردنظر از جنس سنگ است؟ ولی دوباره پاسخ گروه منفی است. بنابراین، اشیای سنگی و فلزی را کنار می‌گذارند و به موارد دیگر دقت بیشتری می‌کنند.

آن‌ها به کمک هم و با بررسی اشیای باقی‌مانده درون حیاط، آن‌ها را در دو گروه شیشه‌ای و پلاستیکی قرار می‌دهند و این بار باید سؤالشان را با دقت بیشتری بپرسند؛ زیرا فرصت سؤال کردن تمام می‌شود. بعد از مشورت و با توجه به زمان باقی‌مانده، سؤال بعدی مطرح می‌شود: ۳. آیا شیء موردنظر پلاستیکی است؟

پاسخ گروه اجراکننده مثبت است؛ بنابراین، اشیای پلاستیکی موجود در حیاط را مشخص و یادداشت می‌کنند. اکنون باید با سه انتخاب، شیء موردنظر را از بین لوله‌ناودان و تانکر آب و سطل آشغال و ... پیدا کنند.

***

این بازی جذاب به اعضای گروه‌ها کمک می‌کند که با توجه و دقت زیاد به محیط اطرافشان، اشیاء را به‌طور ذهنی و بعد، روی کاغذ، دسته‌بندی کنند. سپس با طرح سؤال‌های مناسب و دقیق و حذف موارد غیرضروری، به کشف و جست‌وجوی شیء پنهان بپردازند. این بازی در بهبود طرح پرسش‌های بچه‌ها و تقویت دقت و تحرک آن‌ها تأثیر زیادی دارد.

بازی جذاب به اعضای گروه‌ها کمک می‌کند که با توجه و دقت زیاد به محیط اطرافشان، اشیاء را به‌طور ذهنی و بعد، روی کاغذ، دسته‌بندی کنند